

3 söndagen efter påsk

Pastor Johannes Rydh

Predikan i Stockholm, 30 april 2023

I Guds, Faderns + och Sonens och den helige Andes, namn. Amen.

Bön: Allsmäktige Fader, träd i dag in hos oss, och uppfyll oss med dig själv. Säg till var och en av oss: jag är din frälsning. Tala så, att vi hör det. Och visa oss, o Herre vår Gud, vad du är för oss. Bistå dina tjänare som i dag förkunnar ditt ord och med församlingen tillber i ditt tempel. Vidga deras hjärtan, som hör dem, så att de mottager och tjänar dig. Hör oss, o Himmelske Fader, för din enfödde Sons skull. Amen. (Augustinus)

Predikotext: Joh. 14:1–12

Jesus sade till sina lärjungar: "Låt inte era hjärtan oroas. Tro på Gud och tro på mig. I min Faders hus finns många rum. Om det inte vore så, skulle jag då ha sagt er att jag går bort för att bereda plats åt er? Och om jag än går och bereder plats åt er, skall jag komma tillbaka och ta er till mig, för att ni skall vara där jag är. Och vart jag går, det vet ni. Den vägen känner ni."

Thomas sade: "Herre, vi vet inte vart du går. Hur kan vi då känna vägen?" Jesus sade till honom: "Jag är vägen och sanningen och livet. Ingen kommer till Fadern utom genom mig. Om ni har lärt känna mig, skall ni också lära känna min Fader. Och härefter känner ni honom och har sett honom." Filippus sade: "Herre, låt oss få se Fadern, så räcker det för oss." Jesus svarade: "Så länge har jag varit hos er, och du har inte lärt känna mig, Filippus. Den som har sett mig har sett Fadern. Hur kan du säga: Låt oss se Fadern? Tror du inte att jag är i Fadern och att Fadern är i mig? De ord som jag talar till er, talar jag inte av mig själv. Fadern förblir i mig och gärningarna är hans verk. Tro mig: jag är i Fadern och Fadern är i mig. Om ni inte kan tro det, så tro för gärningarnas skull."

Amen, amen säger jag er: Den som tror på mig skall utföra de gärningar som jag gör, och större än dessa skall han göra, ty jag går till Fadern."

Predikotextens samtal mellan Jesus och lärjungarna ägde rum på skärtorsdagskvällen. Snart skulle Jesus påbörja sitt långa lidande på Golgatas kors, och han förberedde lärjungarna på att han snart måste lämna dem. I evangelietextens läsning har vi hört en annan del av samma avskedstal, där Jesus sade: "*En kort tid och ni ser mig inte längre, och ännu en kort tid och ni kommer att se mig.*" (Joh. 16:16)

Jesus gick för att bereda plats för lärjungarna – och alla andra troende – hos sin Fader i himmelen. Med sin död och uppståndelse segrade han totalt över synden och döden. Enligt Guds heliga och rättvisa lag borde den eviga döden komma över alla människor som det rättmätiga och välförtjänta straffet för vår synd. Men på korset kom straffet istället över Jesus, och när han uppstod igen var alla synder utplånade. Ty Gud var i Kristus och försonade världen med sig själv. Han tillräknade inte människorna deras överträdelser. (2 Kor. 5:19) Så får också vi stå syndfria och rättfärdiga, om vi tror på honom. Det var detta som Jesus gick bort för att göra.

Han sade också att han skulle komma tillbaka, efter en liten tid. Först kom han tillbaka segerrik i uppståndelsen, men han kommer också tillbaka en sista gång på den yttersta dagen för att slutgiltigt föra hem alla trogna till den himmelska glädjen hos Fadern, där han berett plats åt oss. Det är alla kristnas egentliga hem, medan vår tillvaro här på jorden endast är en tillfällig vistelse, såsom främlingar i ett främmande land. "Hemlängtan" är också söndagens rubrik, och anknyter närmast till epistelns ord: *Ty här har vi inte någon stad som består, men vi söker den stad som skall komma.* (Hebr. 13:14)

Men lärjungarna förstod inte vad Jesus ville säga. *Thomas sade: "Herre, vi vet inte vart du går. Hur kan vi då känna vägen?"* Varför behövde han gå bort? Vad var det för väg som Jesus talade om, och vart ledde den? Hur skulle de kunna följa efter? Frågorna är lika relevanta för alla vilsna människor, och svaret på dem alla är som vi redan nämnt *evangelium*.

Predikan sammanfattas i följande delar:

1. Ingen kommer till Fadern utom genom Jesus.
2. Jesus är i Fadern och Fadern är i honom.
3. Den som tror på Jesus skall utföra stora gärningar.

1. Ingen kommer till Fadern utom genom Jesus

Jesus sade: *”Jag är vägen och sanningen och livet.”* Detta är ett kraftfullt betygande från Jesus om att det är endast genom honom som en människa kan bli frälst och komma till himlen. Han talar med kraftfulla, myndiga ord. Han använder bestämd form och lämnar inte rum för några andra, alternativa lösningar. Han är *Vägen*, inte en väg bland många andra, som man kan välja fritt vilken som passar bäst. *Alla vägar leder till Rom* lyder talesättet, men alla vägar leder definitivt inte till himlen. Endast den rätta vägen, tron på Jesus, leder till frälsning. Jesus använde vid ett annat tillfälle samma bild, när han sade:

”Gå in genom den trånga porten. Ty den port är vid, och den väg är bred som leder till fördärvet, och det är många som går fram på den. Och den port är trång, och den väg är smal som leder till livet, och det är få som finner den.” (Matt. 7:13–14)

Det är ett synnerligen obekvämt bibelställe för dem som idag predikar allmänreligionens budskap: att var och en blir salig på sin tro, att det går att finna Gud i alla religioner, att det inte finns någon absolut sanning. De vill inte höra talas om en Väg som är bättre än alla andra vägar, en Sanning som dogmatiskt förkastar all falsk lära, eller ett Liv som inte alla människor kommer ta del av. Det är svårt, för att inte säga omöjligt, att bortförklara exklusiviteten i Jesu ord. Men eftersom de inte heller tror på Skriftens ofelbarhet kastar de bort bibelverser såsom denna. De passar inte in i deras budskap, och därför måste Jesus eller evangelisten helt enkelt ha haft fel.

Men vi ska hålla fast vid Guds Ord som det trofasta och pålitliga Ord det är. Guds Ord är sanning (Joh. 17:17) liksom Jesus är Sanningen. Han är den som ger andligt liv åt alla som tror, och evigt liv i saligheten. Han har lovat att om vi lyssnar till honom och det evangelium han erbjuder, så får vi ta del av syndernas förlåtelse. Då kommer han att leda oss på den rätta vägen hem till himlen.

Om vi istället fåfängt vandrar på gärningarnas och egenrättfärdighetens breda väg, eller reser bekvämt på den obekymrade syndarens fyrfiliga motorväg, kommer vi plötsligt störta ned i den djupa avgrund som dessa leder till. Det finns bara en rätt väg, och den är smal, svår att vandra på och dold bland snår och buskage. Den kan vi inte själva finna, utan vi måste vägledas av Guds Ords lykta. Låt oss därför med David be: *Visa mig, Herre, din väg, jag vill vandra i din sanning. (Ps. 86:11)*

2. Jesus är i Fadern och Fadern är i honom

En förutsättning för att Jesus ska kunna vara vägen, sanningen och livet är att han är *Guds Son*. Ingen annan människa, vore han än den störste profet, skulle kunna säga så om sig själv. Endast Gud själv, en av de tre personerna i den heliga Treenigheten, kunde utföra det verk som Jesus gjorde. Han bar ju hela världens synder på sig och utplånade dem, liksom han uppfyllde lagen för hela världen. Om han bara varit en människa skulle han inte kunnat genomföra Guds frälsningsplan. Även syndfri skulle en människa på sin höjd bara kunna frälsa sig själv.

Evangelisten Johannes framhäver Jesu gudom mer än någon annan i Bibeln. Han börjar sitt evangelium med betygandet att det eviga Ordet redan från begynnelsen var ett med Gud, var Guds enfödde Son, som blev kött och bodde bland oss. Hela evangeliet fortsätter att genomsyras av denna centrala lära. Johannes återger många uttalanden av Jesus som börjar med orden ”Jag är”: Jesus är världens ljus (8:12), den gode herden (10:11), livets bröd (6:35), uppståndelsen och livet (11:25), och dörren (10:9). Det finns många sådana utsagor av Jesus, inte minst här i vår text: *”Jag är vägen och sanningen och livet.”* De inledande orden syftar på det heliga gudsnamnet, som Gud talade till Mose genom den brinnande busken: *”Jag är den Jag Är.” (2 Mos. 3:14)* Och Jesus fortsätter att undervisa om Sonens och Faderns förhållande i Treenigheten:

”Om ni har lärt känna mig, skall ni också lära känna min Fader. Och härefter känner ni honom och har sett honom. [...] De ord som jag talar till er, talar jag inte av mig själv. Fadern förblir i mig och gärningarna är hans verk. Tro mig: jag är i Fadern och Fadern är i mig.”

Filippus hade svårt att förstå. Så är det också för oss. Läran om Treenigheten övergår människans förnuft. Vi kan inte förstå hur det hänger ihop. Men det som Gud har uppenbarat är tillräckligt för vår frälsning. Jesus säger också: *”Om ni inte kan tro det, så tro för gärningarnas skull.”* Här menar han förstås de underverk han utförde, och de gärningar som han snart skulle fullborda på korset, de som frälser hela världen. Tron baseras aldrig på bristfälliga syndares ofullkomliga gärningar, utan bara på Guds gärningar, vad han har gjort för oss. De är dessa gärningar och tron på dem som leder oss hem.

3. Den som tror på Jesus skall utföra stora gärningar

Jesus avslutar vår text med en oväntad utfästelse: *”Amen, amen säger jag er: Den som tror på mig skall utföra de gärningar som jag gör, och större än dessa skall han göra, ty jag går till Fadern.”*

Vad betyder detta? Vi som är syndiga människor kan ju inte bidra till Guds frälsningsverk, än mindre göra det ännu större. Nej, detta måste vi förstå som att liksom Jesu gärningar vittnade om hans gudomlighet, så ska vi vittna om honom inför andra människor. Spridandet av evangelium till hela världen hör till det som Jesus lämnade till apostlarna, och i deras efterföljd till alla i det heliga ämbetet. Det är detta som Jesus avser med de ”större” gärningarna. Jesus hade förvisso påbörjat detta, men framför allt skedde det från pingstdagen och framåt, genom kyrkan. Apostlarna fick också i sin tid utföra stora underverk för att därigenom vittna om att de hade blivit utsända av Gud själv.

Så har Kristi kyrka fått uppdraget att förvalta budskapet om Vägen, Sanningen och Livet. Var och en som är kristen har del i dessa gärningar; inte alla från predikstolen, men väl genom sin dagliga bön, genom sitt personliga kristna vittnesbörd och genom under-

stödjandet av evangelium. Genom oss når det ut till andra människor, så att den helige Ande kan verka i deras hjärtan och leda dem in på den rätta, sanna vägen. Vi blir så Guds redskap och verktyg i dessa underbara gärningar, Gud till ära.

Amen.

Bön: Herre vår Gud, himmelske Fader. Vi tackar dig för löftet, som din Son har givit oss, att den be-
drövelse som övergår oss skall vara endast en liten
tid och sedan vändas i evig glädje. Vi ber dig: Giv
oss nåd att rätt lära känna dig och den du har sänt,
han som är vägen, sanningen och livet. Hjälp oss i
alla prövningar, så att vi inte faller modet utan står
fasta i Ordet och till sist får ta emot det oförstörbara
arvet som är förvarat åt oss i himmelen. Amen.

Lovad vare Gud och välsignad i evighet, som med
sitt ord har tröstat, lärt, förmanat och varnat oss. Hans
helige Ande stadfäste ordet i våra hjärtan, att vi inte
må vara glömska hörare, utan ordets görare, och så
dagligen tillväxa i tro, hopp, kärlek och tålmod intill
änden, och bli evigt saliga. Genom Jesus Kristus, vår
Herre. Amen.

Psalmer: 21, 114, 212, 33, 196, 198, 188, 103.